

RAKENNUSTIETO >

Uuden rakentamislain ja asetusten valmistelun tilannekatsaus – missä mennään?

Virtuaalinen aamukahvi | 26.4.2024 |
Laura Apilo

Rakentamisen uudet säädökset

- 1) Rakentamislaki (RL, 751/2023) – voimaan 1.1.2025.
 - Lain nojalla on mahdollista antaa asetustasoisia määräyksiä yli 40 eri seikasta
 - Rakentamislain säätämisen yhteydessä muutettuja lakeja 60 kappaletta
- 2) Laki rakentamisen suunnittelu- tai työnjohtotehtävissä toimivien pätevyyden osoittamisesta (812/2023) – voimaan 1.1.2025.
- 3) Laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä (431/2023) – voimaan 1.1.2024 (alueidenkäyttöä koskevat tiedot 1.1.2029).

Rakentamisen uudet säädökset

4) Alueidenkäyttölaki (752/2023) – voimaantulo 1.1.2025, mutta:

- Alueidenkäyttölakia valmistellaan parhaillaan YM:ön alaisessa työryhmässä -> hallituksen esitys eduskuntaan kevätistuntoon 2025.
- Lisäksi kaavojen toteuttamisen, maapolitiikan ja katujen kunnossapidon säädösten uudistusta valmistelee toinen YM-työryhmä, -> hallituksen esitys eduskuntaan kevätistuntoon 2026.

Laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä on tullut voimaan jo 1.1.2024.
Muut lait 1.1.2025.

HUOM! Korjaussarjasta muutoksia eräiden säännösten voimaantuloon.

Asetusten tilanne

Keskeiset ympäristöministeriössä valmistelussa olevat asetukset:

- YmA purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksestä
- YmA rakennuksen Ilmastaselvityksestä ja materiaaliselosteesta
- YmA uuden rakennuksen hiilijalanjäljen raja-arvoista
- YmA rakennuksen suunnitelmat käsittävästä rakennuksen tietomallipohjaisesta suunnitelmasta ja koneluettavista tiedoista
- YmA (muutos) asuin-, majoitus- ja työtiloista

Huom! Asetuksen nimi ja sisältö voivat muuttua valmistelun aikana.

Korjaussarja – miksi?

- Viime hallituskaudella hyväksytyyn rakentamislakiin tehdään pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaisia muutoksia.
- Korjaussarjan muutosehdotukset rakentamislakiin ovat olleet lausunnolla 9.1.-5.3.2024.
- Lausuntopalautteen johdosta tehtävät muutokset rakentamislakiin on linjattu poliittisesti ja linjaukset on julkaistu 22.4.2024 ympäristöministeriön tiedotteella.

Ympäristöministeriön tiedote 22.4.2024

- **Rakentamisluvan kolmen kuukauden käsittelyaikatakuun, rakennuksen hiilijalanjälkilaskennan sekä tietomallimuotoisen rakentamisluvan voimaantulo siirtyvät vuodella eteenpäin siten, että niitä vaaditaan **1.1.2026 alkaen**. Erityisesti kunnat toivoivat lausunnoissaan lisää aikaa muutokseen valmistautumiseen. **Muilta osin korjattu rakentamislaki tulee voimaan 1.1.2025.****

Ympäristöministeriön tiedote 22.4.2024

- **Päävastuullisen toteuttajan toteutusvastuuta koskeva pykälä kumotaan**, ja rakentamislain muista pykälistä poistetaan maininta päävastuullisesta toteuttajasta.
 - Edellisen hallituksen säätämä päävastuullisen toteuttajan toteutusvastuu, joka ei ole vielä tullut voimaan, uhkaisi lausuntopalautteen perusteella johtaa mm. aikatauluviivästyksiin, lisääntyviin oikeusprosesseihin ja vastuun hämärtymiseen rakennusalan sopimussuhteissa.
- **Rakennuksen materiaaliseloste muuttuu rakennustuoteluetteloksi**. Tämä tarkoittaa, että rakennusmateriaalien sijaan seurataan rakennustuotteiden määrää, mikä helpottaa rakennustuotteiden uudelleenkäyttöä. **Hiilijalanjälkilaskennan sisältävä rakennuksen ilmastaselvitys säädetään toimitettavaksi lopputarkastuksen yhteydessä.**

Ympäristöministeriön tiedote 22.4.2024

- **Puhtaan siirtymän sijoittamislupaa täydennetään sen edellytyksiä ja valitusoikeuksia koskevilla erillisillä pykälillä.**
- **Rakennuksen purkamisen edellytyksiä täsmennetään** lausuntokierroksen lakiluonnokseen verrattuna muun muassa siten, että yli 13 vuotta vanha kaava katsotaan vanhentuneeksi ja kiertotaloutta edistettäessä kaikkien edellytysten on täytyttävä lausuntoversiossa olleen yhden edellytyksen täyttymisen sijaan.
- **Asumisen ja majoittumisen määritelmä nostetaan rakentamislakiin**, kun se on aikaisemmin suunniteltu osaksi asuin-, majoitus- ja työtila-asetusta. Määritelmästä järjestetään erillinen lausuntokierros.

Rakentamislain voimaantulo

- Rakentamislaki on tulossa voimaan suunnitellusti 1.1.2025 lukuun ottamatta kolmea seuraavaa kohtaa, joiden voimaantulo siirtyy vuodella eteenpäin siten, että niitä vaaditaan 1.1.2026 alkaen:
 - rakentamisluvan kolmen kuukauden käsittelyaikatakuu,
 - rakennuksen hiilijalanjälkilaskenta ja
 - tietomallimuotoinen rakentamislupa.
- Päävastuullisen toteuttajan toteutusvastuuta koskevat säännökset kumottiin.
- Hallituksen 6.2.2024 hyväksymässä lainsäädäntösuunnitelmassa **hallituksen esitys rakentamislain muuttamisesta ajoittuu tulevaan syyskuuhun.**

Rakennustiedon uudistuvat palvelut vastaavat rakentamislain tuomiin tietotarpeisiin – muutamia esimerkkejä

- Tuotteiden EPD:t
- Ilmastaseloste
- Hiilijalanjäljen laskenta (valmiit 2024)
 - Tuotetiedon palvelussa
 - Ratu-kustannuslaskennassa

Hiilijalan-
jälki

- Tuotetiedon hallintapalvelu

Rakennus-
tuote-
luettelo

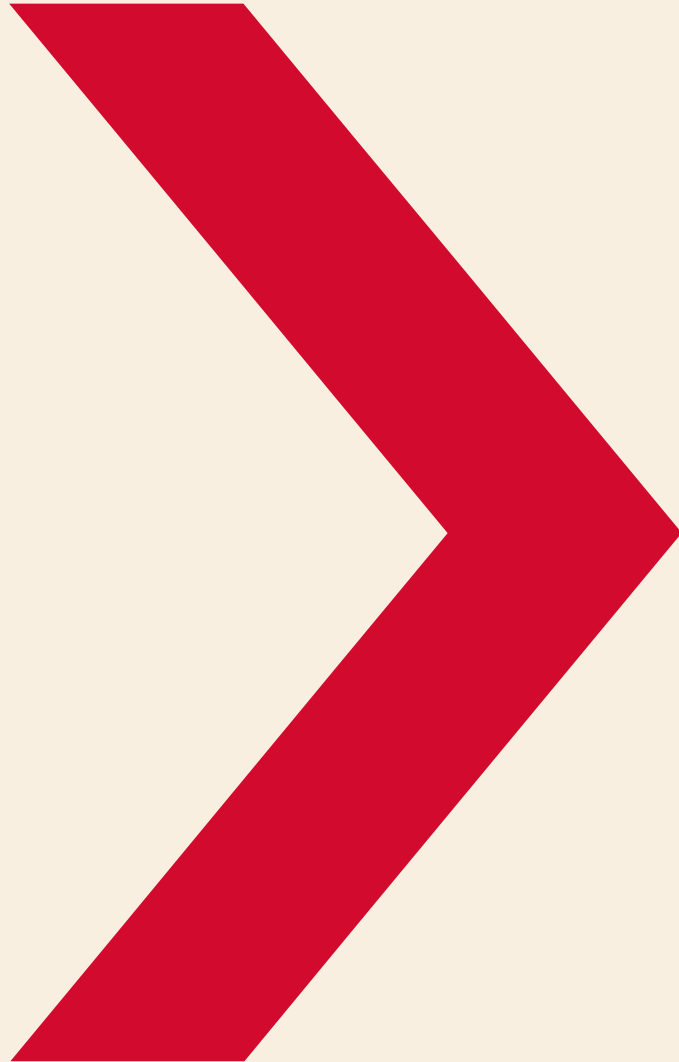
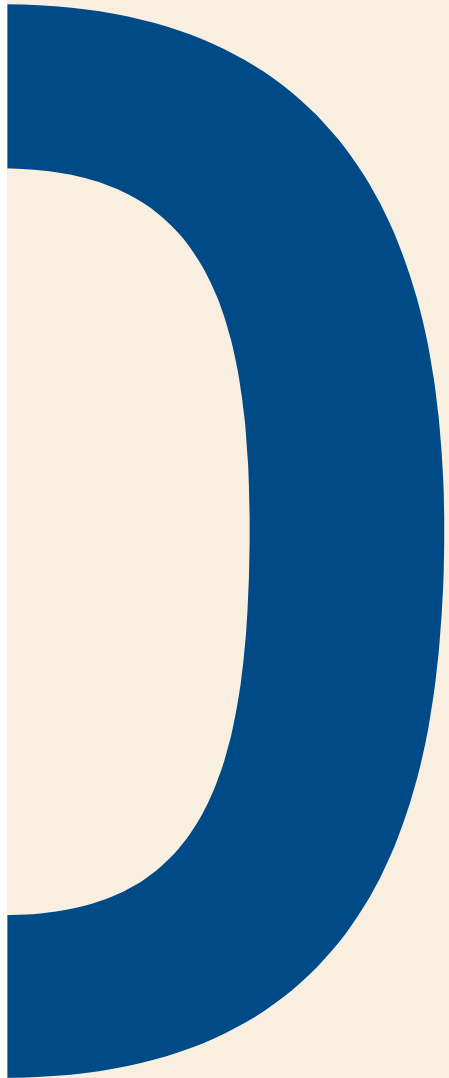

- Ilmastaseloste
- Hiilikädenjäljen laskenta Tuotetiedon palvelussa

Hiilikäden-
jälki

- Lisäksi kaikki tietotuotteet päivittyvät vastaamaan uutta rakentamislakia - tänään kuulemme lisää purkamiseen liittyvistä vaatimuksista
- Jos asetusten myötä tulee muutoksia, Rakennustieto ottaa ne huomioon palveluiden jatkuvassa kehittämisessä

Laura Apilo

laura.apilo@rakennustieto.fi

Rakennustiedon verkkokaupasta:

- Lisenssit: tilaukset.rakennustieto.fi
- Ammattikirjat ja ohjekortit:
rakennustietokauppa.fi